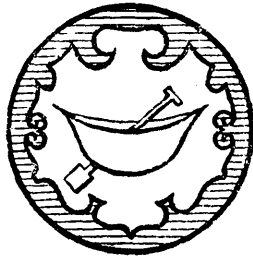

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁÓDZI

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Prenumerata: Kwartałna . . . Mk. 1600.—
Miesięczna . . . . . 400.—

Ogłoszenia: Wiersz nonparelowy (cztery
szpalty na stronie) Mk. 100.—Przed tekstem
Mk. 300.— za wiersz (dwie szpalty na
stronie). Drobne 50 marek za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie mk. 500.—

Cena egzemplarza 100 Marek

Nr 49. (165.)

Łódź, wtorek 28 listopada 1922 r.

Rok IV.

Od administracji.

Wobec znacznego wzrostu kosztów wydawnictwa cena prenumeraty „Dziennika Zarządu m. Łodzi” za kwartał bieżący podwyższona została do Mk. 1600.—

Prenumerata miesięczna wynosi Mk. 400.—.

Cena egzemplarza pojedynczego wynosi Mk. 100.—.

Stawki opłat za ogłoszenia są następujące: za wiersz nonparelowy (4 szpalty na stronie) Mk. 100.—, przed tekstem (na stronie 2 szpalty) Mk. 300.—, drobne za wyraz Mk. 50.—, najmniejsze ogłoszenie Mk. 500.—

Dział sprawozdawczy.

Protokół.

43 (IV sesji), w 2-gim terminie, zg. z art. 31 D. o S. M. posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dn. 16 listopada 1922 r.

Komplet radnych: 56. Obecnych radnych: 34.
Komplet członków Magistratu: 10. Obecnych członków Magistratu: 10.

Posiedzenie otworzył o godz. 7 m. 55 wieczorem przewodniczący Rady Miejskiej, radny A. Remiszewski, w obecności 44 członków Rady, zaprosiwszy do stołu prezydenta miasta, sekretarzy W. Adamskiego i F. Wójciaka, oraz sekretarza Prezydium p. P. Rundo do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Oświadczenie Przewodniczącego, iż z powodu niedojścia do skutku posiedzenia Rady, wyznaczonego na dz. 14 listopada r. b., posiedzenie dzisiejsze, jako w 2-im terminie, jest prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

2. Zawiadomienie radnych: Borystawskiego, Jaśniewicza, Łętowskiej, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

3. a) odezwę Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Wydz. Samorządowego, w sprawie uchwały Rady Miejskiej z dn. 28/IX 1922 r. w przedmiocie uposażenia członków Magistratu,

b) oświadczenie Prezydium o upoważnieniu Magistratu do zaskarżenia decyzji Urzędu Wojewódzkiego w sprawie powyższej do Ministerstwa Spr. Wewnętrznych.

4. Odezwę Magistratu treści następującej: „Niniejszem komunikujemy, że Komisja kontrolna postanowiła w dalszym ciągu utrzymać w swym ręku inicjatywę budowy teatru, jak również wybór placu pod wspomnianą budowę, zaś przyszły gmach przeznaczyć tylko dla Teatru Miejskiego i nie łączyć z nim Domu Ludowego.”

5. Uchwałę Magistratu № 1182 z dn. 20 października 1922 r. (w związku z właściwym upoważnieniem otrzymanem w tej mierze przez Magistrat w dn. 19 października r. b. od przedstawicieli frakcji radzieckich):

„Zatwierdzając wniosek Inspekcji Miejskich Przedsiębiorstw Koncesjonowanych № 1257/22 V-a z dn. 20 października 1922 r., uchwalono:

1. podwyższyć taryfę za przejazd tramwajami miejskimi w następujący sposób:

a) dla osób dorosłych i wojskowych wyższych szarż do mk. 100.—,

b) dla młodzieży szkolnej, dzieci i wojskowych niższych szarż do mk. 50.—,

przyczem wykupiony bilet do godz. 9-ej rano daje posiadaczowi prawo przesiąść się raz jeden w określonym kierunku bez osobnej dopłaty,

c) dla nauczycielstwa miejskich szkół powszechnych do mk. 80.—,

d) za bilety miesięczne dla Zarządu Miejskiego do mk. 5.000.—,

e) za bilety miesięczne dla wszystkich innych instytucyj i osób prywatnych do mk. 20.000.—,

f) za przejazd nocny do mk. 300.—,

g) za przejazd od godz. 10-ej do godz. 11 i pół wieczorem do mk. 200.—.

UWAGA I. Z powyższych biletów, z wyjątkiem biletów, wymienionych w punkcie b i d, pobiera się 10% na rzecz miasta.

UWAGA II. Z biletów dla dorosłych pociągająca się mk. 15.— na fundusz renowacyjny.

UWAGA III. Taryfę powyższą wprowadzić na czas od dn. 21 października 1922 r. aż do odwołania.

UWAGA IV. Uzależnia się wprowadzenie nowej taryfy od przyjęcia przez Tow. Akc. Kolei Elektrycznej Łódzkiej zobowiązania, że wszelkie inwestycje i renowacje, poczynione z t. zw. funduszu renowacyjnego, nie będą traktowane jako inwestycje i renowacje, poczynione przez akcjonariuszów, t. j. w żadnym wypadku nie mogą podlegać wykupowi przez Magistrat przy ewentl. przejęciu tramwajów.”

6. Odezwę Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, Wydz. Administracyjnego, L. Ad. 2887/III/2 z dn. 17 października r. b. w przedmiocie podwód dla inwalidów wojskowych.

7) Uchwałę Magistratu № 1184 z dn. 20 października 1922 r. w sprawie uchylecia wniosku delegacji Wydz. Oświaty i Kultury o podwyższeniu subsydjum z funduszy miejskich dla Tow. Opieki Kulturalnej nad polakami, zamieszkałymi zagranicą.

Wybrano:

Do K-sji Okręgowej dla spraw podatku przemysłowego na Okręg

Izby Skarbowej w Łodzi na miejsce ob. Ed. Heimana) —

obywatela Józefa Rosenblatta.
(przez aklamację).

Uchwalono:

I. W sprawie podwyższenia poborów pracowników miejskich wzgl. mnożnika na miesiąc listopad 1922 r. —

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1272 z dn. 10 listopada 1922 r., postanawia

1. w związku z § 1 dz. III „Przepisów o uposażeniu pracowników miejskich m. Łodzi” podwyższyć mnożnik na miesiąc listopad oraz narazie na mies. grudzień 1922 r. o dalsze 16,17%, t. j. z 4466 do 5188 punktów,

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

II. W sprawie upoważnienia Magistrata do zaciągnięcia w Banku Komunalnym w Warszawie pożyczki w kwocie 1 miljarða mk. na pokrycie niedobora administracyjnego gminy miejskiej Łódź na rok 1922 --

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1295 z dn. 13 listopada 1922 r., postanawia:

Rada Miejska upoważnia Magistrat:

1. do zaciągnięcia w Polskim Banku Komunalnym pożyczki krótkoterminowej do wysokości marek 1.000.000.000.— (jednego miljarða mk.) na pokrycie niedoboru administracyjnego za rok 1922, wyrównanie różnic między poborami urzędników miejskich a poborami urzędników państwowych oraz na udzielenie im zwrotnej zaliczki w wysokości jednomiesięcznych poborów na zakup opału i odzieży,

2. do ustalenia terminu spłaty i szczegółowych warunków tejez,

3. do przeprowadzenia wszystkich potrzebnych czynności prawnych związanych z zaciągnięciem pożyczki.

Rada Miejska zaznacza jednocześnie, że m. Łódź z tytułu pożyczki podporządkowuje się statutowi Polskiego Banku Komunalnego, oraz innym przepisom, wydanym lub mogącym być wydanymi w przyszłości przez władze Banku, zgodnie z jego statutem.

(Uchwałę powzięto jednogłośnie).

III. W sprawie uzupełnienia uchwały Rady Miejskiej z dn. 20 i 27 czerwca r. b. w przedmiocie kredytu aprowizacyjnego w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Warszawie —

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1296 z dn. 13 listopada 1922 r. oraz w związku z postanowieniami swemi № I i II z dnia 20 i 27 czerwca 1922 r., zatwierdzonemi przez Ministerstwo Spr. Wewnętrznych pismem № SM. 4508 z dn. 25 sierpnia 1922 r., po przyjęciu do wiadomości pisma Ministerstwa Skarbu № 1538/K. Dr. z dnia 31 października 1922 r., komunikującego Magistratowi m. Łodzi, że Nadzwyczajny Komisarjat do walki z drożyzną przystępuje do realizowania przyznanych miastom i gminom kredytów aprowizacyjnych, postanawia:

1. upoważnić Magistrat m. Łodzi do zaciągnięcia w Ministerstwie Skarbu w Warszawie pożyczki aprowizacyjnej w wysokości mk. 450.000.000.— (zamiast marek 300.000.000.—), spłacalnej w 4 ratach kwartalnych, poczynając od dn. 1 października 1923 r., oprocentowanej w stosunku rocznym 8 od sta, przy czym odsetki płatne zgóry również w ratach kwartalnych,

2. polecić Magistratowi pobranie z omawianej sumy w gotówce kwoty mk. 250.000.000.—, resztę zaś przeznaczyć Ministerstwu Skarbu na pokrycie długów Magistratu m. Łodzi w Państwowym Urzędzie Zbożowym oraz Państwowym Urzędzie Zakupu Artykułów Pierwszej Potrzeby,

3. zobowiązać Magistrat m. Łodzi do użycia przyznanej pożyczki

wyłącznie na akcję aprowizacyjną; uchwalony kredyt nie może być w żadnym wypadku i pod żadnym pozorem przełany do Kasy Miejskiej i użyty na inne cele; Wydz. Handlowy Magistratu musi być prowadzony jako odrębna instytucja w myśl ustaw handlowych z osobną kasą i księgowością,

4. zobowiązać Magistrat m. Łodzi do przestrzegania, by ceny sprzedażne towarów były ustalane w stosunku do cen własnego kosztu z doliczeniem jedynie niezbędnych kwot na pokrycie kosztów administracji, które w kalkulacji nie powinny przenosić 5%,

5. wyłonić Komisję do kontroli działalności Oddz. Handlowego Magistratu, złożoną z 3 do 6 członków Rady Miejskiej (przedstawicieli w równej ilości robotników i wolnych zawodów) i mającą analogiczne uprawnienia jak rada nadzorcza w spółdzielniach, działających na mocy ustawy z dn. 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. Nr. 111 z r. 1920, poz. 733),

6. wyrazić zgodę na wszechstronną kontrolę miejskich zakładów i urzędzeń aprowizacyjnych przez delegatów Ministerstwa Skarbu, tak co do sposobu użycia otrzymanych kredytów, jak i sprzedaży towarów, kalkulacji cen i wogóle sposobu prowadzenia miejskich zakładów aprowizacyjnych i ich wyników materialnych, oraz na pokrycie kosztów tejez kontroli w wysokości, ustalonej przez władze skarbowe,

7. przekazywać wszelkie spory, wynikające z tytułu kwestionowanych przez Magistrat m. Łodzi pretensyj w zakresie wyżej wspomnianych długów, do rozstrzygania Generalnej Prokuratorji,

8. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały, jako też opracowania oraz podania do wiadomości Rady Miejskiej w terminie najdalej dwutygodniowym konkretnego planu gospodarki, uwzględniającego administrowanie powyższym kapitałem.

(Uchwałę powzięto wszystkimi głosami przeciwko 3-m).

IV. W sprawie ustalenia wysokości poboru podatku od obrotu i dodatków do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego na r/adm. 1923 —

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1298 z dn. 13 listopada 1922 r., postanawia upoważnić Magistrat m. Łodzi do pobierania również i w r/adm. 1923 podatku od obrotu oraz dodatków do państwowego zasadniczego podatku przemysłowego w wysokości ustalonej przez Radę w właściwym statucie z dn. 2 września 1922 r.

V. W sprawie a) podwyższenia taryfy tramwajowej, b) podwyższenia taryfy za ubój bydła —

przekazać ostateczne zadecydowanie spraw, zgodnie z art. 22 D. o S.M.; k-sjom skarbowej i do spraw ogólnych.

VI. W sprawie podwyższenia opłat za wycieranie kominów w m. Łodzi —

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1091 z dn. 29 września 1922 r., postanawia

1. zezwolić Zarządowi Cechu Kominarzy w Łodzi na pobieranie, poczynając od dn. 1 lipca 1922 r., następujących opłat za wycieranie kominów w mieście:

a) ogniska w parterowych, oraz jedno — i więcej piętrowych budynkach (za jedno ognisko) kwartalnie mk. 45.—

b) kominy piekarskie z jednym piecem (za jeden komin) kwartalnie mk. 3.000.—

c) kominy piekarskie z wieloma piecami (za jeden komin) kwartalnie mk. 5.000.—

d) pokoje z centralnem ogrzewaniem (za jeden pokój) kwartalnie marek 63.—

e) kuchnie hotelowe, restauracyjne, jadłodajnie i pralnie (za każdy przewód kominowy) kwartalnie marek 1.000.—

f) kominy przemysłowe (za każdy przewód kominowy) kwartalnie marek 2.000.—

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VII. W sprawie podwyższenia opłat targowiskowych —

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 1183 z dn. 20 października 1922 r., postanawia podwyższyć z dn. 1/X rb. zgodnie z § 4 Statutu miejskiego o przedsiębiorstwach targowych w Łodzi, opłaty targowiskowe w następujący sposób:

a) za zajęcie 1 metra kwadratowego do mk. 200.—

b) za udzielenie miejsca na postój do mk. 100.—

c) za postój woza jednokonnego do mk. 600.—

d) za postój woza parokonnego do mk. 800.—

2. upoważnić Magistrat do automatycznego podwyższenia opłat targowiskowych w miarę wzrostu drożyzny, z zastrzeżeniem, aby wpływy z opłat nie przewyższały kosztów, związanych z ściąganiem tychże,

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VIII. W sprawie zawarcia nowej umowy koncesyjnej z Spółką Akcyjną Kolei Elektrycznej Łódzkiej —

A. 1. rozesłanie projektu umowy koncesyjnej uznać za pierwsze czytanie,

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1119 z dn. 7 października 1922 r., zatwierdza w 2-iem i 3-iem czytaniu następującą nową umowę pomiędzy miastem Łodzią i Spółką Akcyjną Kolei Elektrycznej Łódzkiej:

§ 1. — Cel umowy koncesyjnej.

Spółka akcyjna pod firmą „Kolej Elektryczna Łódzka Spółka Akcyjna” zobowiązuje się na własny rachunek i ryzyko w czasie trwania niniejszej umowy rozbudować i eksploatować istniejącą w mieście

Łodzi sieć tramwajową wraz z całkowitem jej urządzeniem.

Podczas tej eksploatacji Spółka obowiązana będzie utrzymywać stały ruch wozów po istniejących, jak również i po mających być na nowo pobudowanych liniach, celem przewozu pasażerów za opłatą, obliczoną podług § 3 niniejszej umowy, utrzymywać sieć tramwajową i wszystkie urządzenia, potrzebne do eksploatacji w należytym porządku, ponosząc wszystkie wydatki, zarówno eksploatacyjne, jak i na konserwację torów, budynków, taboru i wszelkich urządzeń, związanych z eksploatacją, a także bruków zgodnie z § 10, bez jakiegokolwiek udziału w tych wydatkach ze strony miasta, jako koncesjonodawcy.

Spółka ma również prawo przewozić towary na warunkach i za opłatą, które będą ustanowione na mocy dodatkowego porozumienia między Spółką a Magistratem.

§ — 2. Używalność ulic i placów.

Spółce udziela się wyłączne prawo korzystania z ulic i placów miejskich dla układania torów i przeprowadzenia podziemnych i napowietrznych przewodników celem eksploatacji tramwajów.

W czasie trwania niniejszej umowy żadna inna osoba, ani też spółka nie będzie miała prawa do budowy tramwajów, ani do zaprowadzenia omnibusów publicznych, lub tym podobnych urządzeń przewozowych w obrębie miasta Łodzi.

Wyjątek stanowią omnibusy, łączące z miastem okolice, leżące poza granicami miasta. Tym Magistrat może udzielić pozwolenia na ruch osobowy i towarowy, ale wyłącznie tylko pomiędzy daną okolicą pozamięską i najbliższą krańcową stacją Kolei Elektrycznej Łódzkiej.

Jeżeli Magistrat uzna za konieczną budowę jeszcze innych nowych linii, oprócz wymienionych w § 5, to budowa i eksploatacja ich na warunkach niniejszej umowy winna być

zapropozowana przede wszystkim Spółce, i tylko w razie odmowy z jej strony i niezgodzenia się na budowę i eksploatację tych nowych linii, Magistrat po upływie 1½ (półtora) roku od daty pierwszego żądania będzie miał prawo powierzyć budowę i eksploatację tych linii innej osobie na warunkach podług swego uznania, a Spółka wtedy nie będzie mogła robić żadnych trudności przy układaniu szyn w poprzek swych linii.

§ 3 — Taryfa.

Spółka obowiązuje się przewozić pasażerów podług taryfy, której najwyższa wartość normalnego biletu będzie ustalona przez pomnożenie przedwojennej taryfy w kwocie 5 kop. = 10,8 fen. (pięć kop. równe dziesięciu całym i ośmiu dziesiątym fen.) przez mnożnik, wykazany w następującym wzorze, opracowanym na wniosek Magistratu m. Łodzi przez profesora Politechniki Warszawskiej J. Lenartowicza:

$$\frac{1}{100} (100 + 0,1 \cdot a + 0,5 \cdot b + 0,4 \cdot c)$$

(jedna setna sumy następujących dodajników: sto więcej jedna dziesiąta *a* więcej pięć dziesiątych *b* więcej cztery dziesiąte *c*), w którym:

a — oznacza wzrost procentowy kosztów energii elektrycznej w stosunku do tychże średnich kosztów w latach 1912/13 (bez kosztów robocizny.)

b — oznacza zwiększenie procentowe zarobku pracownika tramwajowego w stosunku do średniego zarobku w latach 1912/13,

c — oznacza zwiększenie procentowe wartości złota, przyjmując za podstawę złotego franka szwajcarskiego w stosunku do średniej wartości tegoż franka w latach 1912/13.

Zmiana taryfy następuje sama przez się, nie częściej jednak, niż raz na miesiąc, o ile obliczenie wydatków na prąd, robociznę i tworzenie odpowiednich funduszy, odpowiadających współczynnikiem *a*, *b*, *c* w

wyżej podanym wzorze, określającą taryfę, łącznie lub każdy z osobna wykaże wzrost lub zniżkę przynajmniej 10 proc. od ostatniej zmiany taryfy.

Plące zarobkowe i ceny paliwa muszą być dostosowane do przyjętych w Łodzi stawek przy normalnych i podobnych warunkach.

Spółce przysługuje jednakże prawo przekraczać przyjęte miejscowe plące zarobkowe. O ile jednak przewyżka wyniesie więcej, niż 20 proc. to suma, przekraczająca te plące ponad 20 proc., nie będzie uwzględniona przy określeniu taryfy.

UWAGA. Niższe szcze wojskowe i wychowawcy miejscowych ogólnokształcących zakładów naukowych korzystają z 30 proc. ulgi od ceny biletu normalnego.

Taryfa wieczorna w godzinach od 21^{1/2} do 23^{1/2} będzie obliczona z 50 (pięćdziesięcioprocentową) nadwyżką, a taryfa nocna w godzinach od 23^{1/2} do 6^{1/2} — z 200 proc. nadwyżką od ceny biletu normalnego. Przy taryfie wieczornej i nocnej nie będą stosowane żadne ulgi.

Wartość miesięcznego biletu wynosić będzie stu pięćdziesięciokrotną wartość biletu normalnego. Do biletów miesięcznych dla funkcjonariuszów Magistratu (§ 19) stosowana będzie 50 procentowa zniżka.

Funkcjonariusze Policji Państwowej, w umundurowaniu korzystają z prawa bezpłatnego przejazdu, ale wyłącznie na przednich pomostach, przyczem naraz w liczbie najwyżej 3-ch osób.

Długość kursu nie może być mniejsza niż 3,5 klm.

§ 4 — Rewizja współczynników taryfowych.

Mnożnik, określający taryfę będzie zmieniany stopniowo w miarę budowania nowych linii w ten sposób, że po wybudowaniu i oddaniu do użytku pierwszych 5,5 km. (pięciu i pół km.) nowego toru nadwyżka dochodów brutto nad rozchodami eksploatacyjnymi ma wynosić 43% (czterdzieści trzy procent) po wy-

budowaniu i oddaniu do użytku następnych 5,5 km. (pięciu i pół) nadwyżka ma wynosić 46 procent (czterdzieści sześć procent) i po wybudowaniu i oddaniu do użytku pozostałych 5,5 km. (pięciu i pół km.) — 50 procent. (pięćdziesiąt proc.).

Mnożnik ten zmieniać się będzie jak następuje:

1. po wybudowaniu pierwszych 5,5 km. toru

$$\frac{1}{100}(100 + 0,095 \cdot a + 0,475 \cdot b + 0,43 \cdot c)$$

(jedna setna sumy następujących dodajników: sto więcej dziewięćdziesiąt pięć tysięcznych a więcej czterysta siedemdziesiąt pięć tysięcznych b więcej czterdzieści trzy setne c).

2. po wybudowaniu następnych 5,5 km. toru

$$\frac{1}{100}(100 + 0,09 \cdot a + 0,45 \cdot b + 0,46 \cdot c)$$

(jedna setna sumy następujących dodajników: sto więcej dziewięć setnych a więcej czterdzieści pięć setnych b więcej czterdzieści sześć setnych c)

3. i po wybudowaniu pozostałych 5,5 km. nowego toru

$$\frac{1}{100}(10 + 0,083 \cdot a + 0,417 \cdot b + 0,5 \cdot c)$$

(jedna setna sumy następujących dodajników: sto więcej osmdziesiąt trzy tysięczne a więcej czterysta siedemnaście tysięcznych b więcej pięć dziesiątych c).

W razie osiągnięcia w poszczególnych wyżej podanych okresach czasu większej nadwyżki dochodów nad bezpośrednimi rozchodami eksploatacyjnymi, niż 40 procent, 43 proc., 46 proc. i 50 proc. taryfa podlega obniżeniu.

Podany wzór podlega rewizji co 2 (dwa) lata, lecz tylko względem współczynników przy a i b. Podane wyżej współczynniki przy c i sama zasada obliczenia pozostają bez zmiany.

§ 5. Budowa nowych torów.

Spółka obowiązuje w przeciagu 6 (sześciu) lat po podpisaniu niniejszej umowy wybudować 16,5 (szesnaście i pół km.) nowych torów wraz z

siecią napowietrzną przewodników, z czego na rozjazdy odlicza się najwyżej 10 (dziesięć) proc., budując co dwa lata nie mniej, niż 5,5 km., oraz dostatecznie i w należyty sposób obsługuwać wybudowane linje, przyczem wozy po tych nowych linjach nie mogą kursować rzadziej, niż co 20 minut.

Budowa nowych linii uskutecz-niona będzie w następującym porządku:

1. ulicą Rzgowską od Górnego Rynku do obecnej granicy miasta — około 2150 m. toru;

2. ulicą Brzezińską od Placu Kościelnego do Alei Cmentarnej — około 2300 m. toru;

3. ulicą Łagiewnicką od Placu Kościelnego przez Bałucki Rynek do ulicy Zgierskiej — około 450 m. toru;

4. ulicą Przejazd od ulicy Piotrkowskiej do ulicy Przędzalnianej — około 1700 m. toru;

5. ulicą Kilińskiego od ulicy Głównej do ulicy Brzezińskiej — około 3100 m. toru;

6. ulicą Kilińskiego i ulicą Dąbrowską do ulicy Rzgowskiej — około 1700 m. toru, lub też ulicą Rokocińską do granicy miasta — około 1400 m. toru;

7. ulicą Przędzalnianą od ulicy Przejazd do ulicy Napiórkowskiego i ulicą Napiórkowskiego do ulicy Kilińskiego — około 3400 m. toru;

8. ulicą Pomorską od Alei Anstadta do ulicy Konstytucyjnej i ulicą Konstytucyjną do ulicy Dzielnej — około 2350 m. toru.

Niezależnie od wyżej wymienionych linii, o ile zostanie wybudowany wiadukt kolejowy przy ulicy Tramwajowej, umożliwiający przejazd wozów tramwajowych, Spółka obowiązuje się wybudować jeszcze 5 (pięć) km. torów wraz z siecią napowietrzną, budując po 2,5 km. rocznie w ciągu dwóch lat. przyczem na rozjazdy odlicza się najwyżej 10 proc.

Budowa tych linii uskutecz-niona będzie w następującym porządku:

1. ulicą Tramwajową i ulicą Wysocką do ulicy Przejazd — około 420 m. toru;

2. ulicą Zieloną od ulicy Piotrkowskiej do ulicy Towarowej — około 2300 m. toru;

3. ulicą Czerwoną od ulicy Piotrkowskiej, ulicą Kątną do ulicy Towarowej — około 1500 m. toru;

4. ulicą Srebrzyńską od Cmentarzy do ulicy Promyka — około 900 m. toru;

Jeżeli po wybudowaniu tych 5 km. torów zaludnienie miasta Łodzi w obecnych jego granicach wzrośnie o sto pięćdziesiąt tysięcy dusz od chwili podpisania umowy, to Spółka obowiązuje się wybudować w ciągu następujących dwóch lat nowe 5 km. torów wraz z siecią napowietrzną, budując nie mniej, niż 2,5 km. rocznie, przyczem na rozjazdy odlicza się 10 proc.

Budowa tych linii uskutecz-niona będzie w następującym porządku:

1. ulicą Dzielną od ulicy Tramwajowej do ulicy Konstytucyjnej — około 1600 m. toru;

2. ulicą Radwańską od ulicy Pańskiej do ulicy Miłsza — około 1700 m. toru;

3. ulicą Rokocińską do granicy miasta — około 1400 m. toru, lub ulicą Kilińskiego, ulicą Dąbrowską do ulicy Rzgowskiej — około 1750 m. toru.

W razie ewentualnej zmiany warunków zaludnienia i zabudowy miasta Zarządowi miasta przysługuje prawo po porozumieniu się ze Spółką zmienić porządek budowy i kierunek rozmieszczenia projektowanych wyżej linii.

UWAGA: Za podstawę obliczenia przyrostu służyć będą wyniki ostatniego spisu ludności z roku 1921.

§ 6. Stosowanie się do rozporządzeń.

Projekty i rysunki techniczne na linje, podlegające budowie w każdym dwuletnim okresie, winny być przedstawiane Magistratowi do dnia 1 lutego rozpoczynającego się okresu, przyczem o ile w terminie czterotygodniowym nie nastąpi ze strony Zarządu Miasta pisemny

sprzeciw, będą one uważane za przyjęte.

Za podstawę do technicznego projektu Spółka przyjmuje następujące warunki:

a) na ulicach, zabrukowanych polnym kamieniem, tory powinny być obłożone zarówno z zewnętrznej, jak i z wewnętrznej, strony obwódką z granitowego kamienia kostkowego szerokością co najmniej 15 (piętnaście) cm.; przestrzeń zaś między obwódkami winna być wyłożona brukiem istniejącym na pozostałych częściach jezdni. Obowiązek ten nie dotyczy torów, ułożonych na ulicach, wyłożonych innym brukiem, jak np.: granitowym, betonowym, asfaltowym, drewnianym i t. p.;

b) prześwit toru winien wynosić 1000 (tysiąc) mm.;

c) rozjazdy przy pojedynczych torach nie mogą wypaść na skrzyżowaniu się ulic;

d) na ulicach węższych budowa linii nie powinna być dopuszczona; w razach ostatecznych Zarząd miasta może pozwolić na ułożenie na niedużej przestrzeni pojedynczego toru obok chodnika; dla przejazdu powozów należy pozostawić przestrzeń 5 m., lecz w żadnym razie nie węższą niż 3,2 m.;

e) powierzchnia szyn typu żłobkowego „Phoenix” winna być na jednakowej płaszczyźnie z powierzchnią ulicy, promień skrętów winien wynosić co najmniej 15 (piętnaście) mtr;

f) wozy winny być zaopatrzone w hamulce, szybko wstrzymujące ruch; na przystankach winny być słupy z napisami, na stacjach głównych, które określi Magistrat po porozumieniu się ze Spółką, — kryte pomieszczenia dla oczekującej publiczności, przyczem Magistrat odda Spółce do jej dyspozycji miejsce pod budowę tych pomieszczeń;

g) w celu szybszego wykonania nowo-projektowanych linii Spółce dozwala się w dzielnicach mało zabudowanych układać szyny typu kolejowego lub też szyny żłobkowe bez obwódki granitowej, jednakże

najpóźniej w dwudziestym piątym roku trwania niniejszej umowy tory takie winny być doprowadzone do stanu torów w śródmieściu.

§ 7. Roboty brukarskie i ziemne.

Wszystkie roboty ziemne i brukarskie, niezbędne przy przekładaniu i naprawie torów, sieci podziemnej i napowietrznej, wykonywa Spółka na rachunek własny.

Rozmieszczanie i gromadzenie materiałów na ulicach i placach miejskich, zrywanie na większej przestrzeni bruków może być dopuszczalne jedynie pod warunkiem uzyskania uprzedniego zezwolenia ze strony Magistratu.

O ile doprowadzenie do stanu pierwotnego zajętej w powyższy sposób lub uszkodzonej przestrzeni ulicy nie nastąpi w ciągu czternastu dni od dnia ukończenia robót, Magistrat dokona uporządkowania ulicy na koszt Spółki; to samo prawo będzie przysługiwało Magistratowi także wtedy, jeżeli Spółka nie wykona w należyty sposób robót przy doprowadzeniu ulicy do pierwotnego stanu, lub wykona je z nieodpowiedniego gatunku materiału.

Przeróbki i przenoszenie przy układaniu szyn urządzeń miejskich, jako to: mostów, mostków, kanałów, rur gazowych, latarni i t. p., jak również zasadnicza zmiana poziomu ulicy i wynikająca z tego przebudowa bruków i ścieków winny być wykonywane przez Spółkę na własny jej rachunek i zawsze według wskazówek Magistratu.

§ 8. Wypadki.

Spółka winna stosować wszelkie środki bezpieczeństwa, tak przy rozbudowie tramwajów, przy wszelkich prowadzonych przez nią robotach, jak i podczas ruchu wozów po mieście i wogóle przy eksploatacji, i odpowiedzialna jest za wszelkie wypadki, jakie mogą się zdarzyć z niezachowania przez jej pracowników należytej ostrożności.

§ 9. Ruch tramwajów.

Ruch tramwajów odbywać się będzie pod nadzorem Magistratu.

Określenie czasu i szybkości ruchu pasażerskiego, ewentualnie towarowego, ilości kursujących na dobę wozów i miejsc na przystanki następuje w myśl porozumienia Magistratu ze Spółką,

Ustalony zasadniczy rozkład jazdy nie może być zmieniany inaczej, jak po wzajemnem porozumieniu się Spółki z Magistratem.

Z powodu przejściowych przerw w ruchu, zachodzących w razie nadzwyczajnych okoliczności, jak: przemarsz wojsk, procesja, pogrzeby, przejazd straży ogniowej i innych t. p. wypadków, Spółka nie może zgłaszać żadnych pretensyj do Miasta.

§ 10. Konserwacja bruków i porządkowanie ulic.

Spółka będzie uczestniczyć w kosztach konserwowania przez Magistrat bruków wzdłuż szyn tramwajowych w ten sposób, że wypłacać będzie co rok Magistratowi tytułem zwrotu kosztów tej konserwacji 10% (dziesięć procent) sumy, potrzebnej na przebrukowanie całkowitej powierzchni, jaką się otrzyma w metrach kwadratowych z przemnożenia długości torów przez 0,6 (sześć dziesiątych) podług cen, płaconych przez Magistrat w danym roku.

Spółka nie ponosi jednak żadnych kosztów układania nowych bruków.

Niezależnie od tego Spółka usuwa z torów własnym kosztem śnieg, śmiecie i błoto, nie tworząc z nich zasp i nie rozrzucając po przyległych brukach.

Zimą Spółka obowiązana jest utrzymywać powierzchnie torów w takim stanie, by można było jeździć po ulicy i przejeżdżać wpoprzek torów. W tym celu Spółka usuwa lód i śnieg na bok w ten sposób, aby nie tworzyć wyrw i wzniesień.

Podczas wielkich śniegów Spółka ma prawo eksploatować tylko jedną linię z rozjazdami na tych ulicach,

gdzie ułożone są dwa tory obok siebie, oczyszczając tylko tę linię ze śniegu.

Roboty, związane z oczyszczaniem torów, Spółka wykonywa na swój rachunek.

§ 11. Naprawy torów.

Roboty, związane z naprawą torów, których wykonanie wymaga wstrzymania ruchu wozów tramwajowych, lub zagrodzenia ulicy dla ruchu kołowego, nie mogą być prowadzone bez otrzymania zezwolenia Magistratu i winne być wykonane w terminie, ustalonym w porozumieniu z Magistratem.

Przy przebrukowywaniu ulic z podniesieniem lub obniżeniem poziomu, przy zmianie bruków na inne, przy przeróbkach i naprawach kanalizacyjnych, przy przeprowadzaniu rur wodociągowych i gazowych, przy zakładaniu i naprawie podziemnych urządzeń użyteczności publicznej wogóle, Spółka nie może czynić żadnych przeszkód i w razie potrzeby obowiązana jest niezwłocznie usunąć szyny a po ukończeniu wspomnianych robót ułożyć je z powrotem na własny koszt, nie roszcząc sobie w żadnym razie pretensji do jakiegokolwiek wynagrodzenia za mogące wyniknąć z tego powodu dla niej straty.

Osoby prywatne, o ile zajdzie dla nich konieczność przeprowadzenia jakichkolwiek robót, któreby ruch tramwajów utrudniały, po uzyskaniu pozwolenia od Magistratu muszą wejść w porozumienie ze Spółką co do samego prowadzenia robót.

§ 12- Urządzenia użyteczności publicznej.

Podczas prowadzenia spodziewanych robót kanalizacyjnych, wodociągowych, gazowych lub t. p. urządzeń użyteczności publicznej, które mogą trwać znacznie dłużej, niż te; o których mowa w poprzednim artykule, Spółce wolno będzie, jeżeli uzna za dogodnie, wybudować własnym kosztem tymczasowe linje objazdowe dla omięcia miejsc, gdzie

będą prowadzone roboty, bez prawa poszukiwania jakichkolwiek pretensyj od Magistratu z powodu wyżej wspomnianych robót lub mogących nastąpić dla Spółki z tego powodu strat.

§ 13. Ochrona urządzeń prądów słabych.

Spółka obowiązuje się wykonywać i eksploatować urządzenia w ten sposób, by nie przeszkadzały działaniu telefonów, telegrafów i wszelkich innych tego rodzaju instalacji, podporządkowując się wszelkim w tym przedmiocie rozporządzeniom.

§ 14. Rozporządzenia budowlane.

Spółka obowiązuje się przy wykonywaniu budowli dla przedsiębiorstwa stosować się do ogólnie obowiązujących rozporządzeń Zarządu Miejskiego i Policji Miasta z zachowaniem prawa zaskarżenia we właściwym trybie tych rozporządzeń.

§ 15. Kary.

1. Za niewykonanie z winy Spółki do miesiąca listopada każdego roku budowy nowych linii, przewidzianych w § 5 i zatwierdzonych przez Magistrat, Spółka płaci na rzecz Miasta karę, która równać się będzie sześciokrotnemu dochodowi, jakoby Miasto, jako oddawca koncesji, miało z tej linii. Dla wymierzenia kary dochód z tej nie pobudowanej linii obliczany będzie na zasadzie przeciętnego dochodu, osiąganego na 1 km. (jeden km.) ze wszystkich innych linii. Powyższa kara liczy się za każdy miesiąc zwłoki, licząc rozpoczęty miesiąc za cały.

2. Za przedłużenie robót, związanych z naprawą na ulicach, Spółka podlega za każdy dzień opóźnienia karze, wynoszącej trzyśmia-krotną wartość normalnego biletu.

3. Za prowadzenie robót, związanych z naprawą torów, których wykonanie wymaga wstrzymania ruchu tramwajów, lub zatarasowania ulic dla ruchu kołowego, o ile Magistrat nie był o tem uprzednio za-

wiadomiony, Spółka podlega za każdy taki wypadek karze, wynoszącej tysiąc-krotną wartość normalnego biletu.

4. Za niewykonanie żądanej przez Magistrat naprawy torów i innych części, należących do ruchu tramwajowego, Spółka podlega za każdą niedokładność karze, wynoszącej stokrotną wartość normalnego biletu dziennie.

5. Za opóźnienie rozpoczęcia, lub wcześniejsze przerwanie ruchu tramwajów bez uzasadnionej przyczyny Spółka podlega karze, wynoszącej stokrotną wartość normalnego biletu za każdy wóz i za każdą rozpoczętą godzinę.

6. Za wstrzymanie ruchu w ciągu doby na którejkolwiek linii bez uzasadnionej przyczyny Spółka podlega karze, wynoszącej tysiąc-krotną wartość normalnego biletu dziennie za każdą linję.

7. Za niedojście bez uzasadnionej przyczyny pociągu do krańcowej stacji Spółka za każdy taki wypadek podlega karze, wynoszącej dwieście-krotną wartość normalnego biletu.

8. Za puszczenie w ruch mniejszej ilości wozów niż wskazanej w rozkładzie jazdy, Spółka podlega karze kontrawencyjnej, wynoszącej dwieście-krotną wartość normalnego biletu za każdy wóz dziennie.

Sumy, należne z powyższych tytułów Miastu, winne być zapłacone w ciągu siedmiu dni, w przeciwnym bowiem razie Spółka obciążana będzie za zwłokę najwyższą prawnie dopuszczalną stopą procentową.

Za wszystkie inne opóźnienia w wypełnianiu niniejszej umowy Spółka podlega, o ile wina jej będzie ustalona, karze kontrawencyjnej do wysokości sumy, wynoszącej tysiąc-krotną wartość normalnego biletu.

Kary te nie mogą być uwzględniane przy ustalaniu taryfy.

Niezależnie od tego, o ile Spółka po trzykrotnem pisemnem w odstę-pach dwutygodniowych zawezwaniu ze strony Zarządu Miejskiego z włas-

nej i dowiedzionej winy nie wypełni warunków, dotyczących budowy projektowanych linii, nadana Spółce na mocy umowy niniejszej koncesja upada, umowa rozwiązuje się i stosunki między stronami wracają do stanu, jaki był przed podpisaniem niniejszej umowy.

§ 16. Kontrola.

W celu umożliwienia kontroli nad należytem wykonywaniem przez Spółkę warunków umowy Magistrat ma prawo przez delegowane przez się osoby sprawdzać na miejscu stan techniczno-gospodarczy przedsiębiorstwa. W tym celu Spółka obowiązana jest ułatwiać kontrolerom magistrackim oględziny, badania, dać im możliwość korzystania z istniejącego laboratorium z wszelkimi jego urządzeniami, dostarczać wszelkich wskazówek i materiałów, dotyczących ruchu i frekwencji pasażerów, wreszcie przedstawiać kontrolerom wszelkie księgi i rachunki. Niezależnie od dania Magistratowi możliwości sprawdzania w ten sposób na miejscu stanu finansowego przedsiębiorstwa Spółka obowiązana jest dostarczać Magistratowi w przeciągu dziesięciu dni po upływie tygodnia wykaz dochodu ze sprzedaży biletów w tym właśnie ubiegłym tygodniu.

§ 17. Udział Miasta w Spółce.

Na zasadzie niniejszej umowy Spółka przelewa na własność Miasta jedną trzecią część całego swego majątku, wykazanego w bilansie, sporządzonym na dzień 1 października 1922 r., w skład którego wchodzi także wszelkie fundusze, które należały dotychczas do akcjonariuszów.

Na ten swój udział Miasto otrzyma akcje Spółki w ilości, stanowiącej jedną trzecią część ogółu akcji przedstawiających całkowity majątek Spółki, wykazany w pomienionym bilansie, bądź już emitowanych, bądź mających być emitowanymi. Akcje Miasta mają być imienne i nie będą dawały prawa udziału w

wyborach Zarządu i Komisji Rewizyjnej Spółki.

Należne Miastu akcje mają być doręczone najdalej w ciągu półtora roku po zawarciu niniejszej umowy.

Gdyby jednak w tym okresie czasu bez winy Spółki ze względów formalnych, lub jakichkolwiek innych akcje te w sposób prawny nie mogły być wydane, natenczas Spółka zobowiązuje się wydać Miastu wody tymczasowe na powyższe akcje i poczynić w każdej chwili wszelkie kroki, by zapewnić Miastu te korzyści, któreby wynikały z posiadania formalnych akcji.

Przytoczony tu warunek strony uważają za tak istotny, że w razie niewykonania go przez Spółkę nadana Spółce na mocy umowy niniejszej koncesja upada, umowa rozwiązuje się i stosunki między stronami wracają do stanu, jaki był przed podpisaniem niniejszej umowy.

Niezależnie od wysokości swego udziału w kapitale akcyjnym i ilości posiadanych akcji Miasto otrzymuje przedstawicielstwo w Zarządzie i Komisji Rewizyjnej Spółki. W Zarządzie ma ono prawo do trzech przedstawicieli na ogólną ilość ośmiu członków. Przedstawicielstwo Miasta zwiększa się odpowiednio w miarę powiększenia ogólnej ilości członków Zarządu. W komisji Rewizyjnej ma ono prawo na jedną trzecią członków.

Wymienionych wyżej przedstawicieli Miasta deleguje Magistrat.

§ 18. Opłata na rzecz Miasta.

Niezależnie od udziału Miasta w Spółce w wysokości, oznaczonej w § 17, Spółka obowiązuje się uiszczać do Kasy Miejskiej w ratach miesięcznych w terminie 15 każdego następnego miesiąca opłatę w wysokości 5% (pięciu procent) od wpływów brutto za przewóz pasażerów i ewentualnie towarów.

Pozatem, jeżeli czysty zysk, przypadający na dywidendę, przekroczy 6% (sześć procent), to 26% (dwadzieścia pięć procent) tej nadwyżki otrzyma Miasto, a pozostałe 76%.

(siedmdziesiąt pięć procent) zostaną rozdzielone jako superdywidenda.

Wszelkie sumy, należne Miastu z powyższych tytułów, winne być zapłacone w ciągu siedmiu dni od wyżej wskazanych terminów; w razie opóźnienia wpłaty Spółka obciążona będzie za zwłokę najwyższą prawnie dopuszczalną stopą procentową; bieg procentów ten nie ogranicza jednak Miasta w korzystaniu z przysługujących mu na zasadzie kodeksu cywilnego praw z tytułu niewykonywania przez Spółkę warunków umowy.

§ 19. Bilety dla Miasta.

Spółka obowiązuje się wydawać Magistratowi Miasta bezpłatnie bilety wolnej jazdy dla Radnych Miasta, Prezydenta, Wiceprezydentów i Ławników.

Ponadto Magistrat Miasta ma prawo nabyć dla swych funkcjonariuszów trzysta miesięcznych biletów z ustępstwem 50% od ceny normalnych miesięcznych biletów.

§ 20. Inwentarz.

Spółka obowiązana jest prowadzić prawidłowy spis inwentarza wszystkich tych urządzeń przedsiębiorstwa wraz z przynależnościami, które zostały nabyte lub zainstalowane po 1 października 1922 r., z wykazaniem ich wartości, t. j. wysokości inwestowanego w przedsiębiorstwie kapitału.

Jako wartość uważać należy rzeczywiste koszty w walucie polskiej, zaś zakupione w obcej walucie przedmioty—z przeliczeniem na walutę polską podług kursu dnia płatności.

§ 21. Fundusz odnowienia.

Na pokrycie kosztów regularnie powtarzających się odnowień poszczególnych części budowy wierzchniej i taboru, oraz zmiany na nowe zużytych urządzeń technicznych utworzony będzie fundusz odnowienia przez coroczne odpisy w wysokości do 2,5% (dwa i pół procent) od zysku brutto do chwili osiągnięcia przez ten fundusz kwoty, równej

nającej się 5% (pięciu procent) za-inwestowanego w przedsiębiorstwie kapitału.

Fundusz ten winien być każdorazowo, w miarę wydatkowania go na wyżej wymienione cele, dopełniany przez nowe wpłaty na zasadach, wyluszczonej, w tymże artykule.

Przy oddaniu przedsiębiorstwa Miastu Łodzi po upływie niniejszej umowy (§ 26)—fundusz odnowienia winien być przywiązany do przedsiębiorstwa i w momencie przejścia przedsiębiorstwa na Miasto będzie stanowić część jego inwentarza.

W razie przedwczesnego wykupu przedsiębiorstwa przez Miasto (§ 27) następujące części funduszu odnowienia, jako przywiązane do przedsiębiorstwa, przejdą w posiadanie Miasta:

przy wykupie po 26-letnim terminie umowy 40 proc.

przy wykupie po 33-letnim terminie umowy 70 proc.

Wszelkie użycie funduszu odnowienia dla opędzenia kosztów nowych urządzeń może być uważane jedynie, jako czasowa lokata względnie pożyczka, czerpana z tego funduszu, która przy wzajemnym rozrachunku podlega zwrotowi w pełnej wysokości.

Celem umożliwienia dokładnej kontroli, dla funduszu odnowienia będzie prowadzony przez Spółkę osobny rachunek.

Fundusz odnowienia będzie uznaczany corocznie normalnymi wpłatami, stosownie do ustępu pierwszego niniejszego artykułu, i ponadto kwotami, wpływającymi z ewentualnej sprzedaży starych materiałów ze zużytych urządzeń, obciążany zaś każdorazowymi wydatkami na odnowienie.

W razie nieporozumień decydować będą Komisje Rozjemcze.

Do funduszu odnowienia nie dolicza się żadnych procentów.

§ 22. Fundusz dyspozycyjny.

Dla wyrównania zysków i strat w latach ekonomicznych wahań prze-

widuje się utworzenie funduszu dyspozycyjnego, na który przelewane będzie stosownie do uchwały Zarządu Spółki, do 2,5% (dwóch i pół procent) rocznie z zysku brutto.

Z chwilą stabilizacji waluty państwowej fundusz dyspozycyjny nie może przekraczać 10% (dziesięciu procent) kapitału, przedstawiającego rzeczywistą wartość przedsiębiorstwa.

Prawo rozporządzania tym funduszem przysługuje Zarządowi Spółki.

Do funduszu dyspozycyjnego nie dolicza się procentów.

§ 23. Pożyczka obligacyjna.

Spółce nie przysługuje praw obciążania długami obiektów majątkowych przedsiębiorstwa, z wyjątkiem długu obligacyjnego, o ile Spółka otrzyma zezwolenie w przepisanej formie na zaciągnięcie pożyczki obligacyjnej.

Długi obligacyjne w razie zakupu winny być przejęte przez miasto i zaliczone na cenę skupu urządzeń.

Spółka ma prawo zaciągać długi obligacyjne tylko na cele rozszerzenia przedsiębiorstwa i tylko do wysokości połowy kapitału, zainwestowanego w przedsiębiorstwie.

Na dalsze pożyczki obligacyjne ponad tę normę Spółka winna uzyskać zgodę Magistratu miasta Łodzi.

§ 24. Ubezpieczenia od ognia.

Spółka obowiązana jest w ciągu całego trwania umowy ubezpieczać od ognia na własny rachunek wszystkie służące dla przedsiębiorstwa Spółki nieruchomości i ruchomości w najwyższej wartości, przyznanej przez instytucje ubezpieczeniowe. Polisy ubezpieczeniowe na nieruchomości winny być wystawione na imię Magistratu miasta Łodzi i przechowywane w Kasie Miejskiej.

Gdyby Spółka nie ubezpieczyła majątku swego w terminie dwutygodniowym przed wygaśnięciem bieżącego ubezpieczenia, lub po wykończeniu ewentualnych dodatkowych urządzeń, lub też gdyby Spółka nie zapłaciła w terminie premii

ubezpieczeniowych, Miasto ma prawo ubezpieczyć ten majątek na rachunek Spółki i do natychmiastowego żądania pokrycia przez Spółkę wszelkich powstałych dla Miasta wydatków, w drodze położenia areztu na wszystkie wpływy, osiągnięte przez Spółkę do czasu skutecznego wpłaty.

Niezależnie od zwrotu kosztów Spółka podlega karze, równającej się kwocie, odpowiadającej w danym czasie cenie 5000 (pięciu tysięcy) biletów normalnych.

W razie pożaru Spółka zobowiązuje się przystąpić niezwłocznie do odbudowy.

Wynagrodzenie za zniszczone przez pożar objekty instytucje ubezpieczeniowe przeleją do miejscowych instytucji bankowych do dyspozycji Spółki, która użyje je wyłącznie na cele odbudowy zniszczonego mienia.

Spółka zobowiązuje się, o ile na to pozwolą warunki klimatyczne, rozpocząć i wykończyć odbudowę po pożarze w ciągu dwóch okresów budowlanych.

§ 25. Podatki.

Spółka opłaca wszelkie podatki, pobory, daniny i wykonywa wszelkie świadczenia, tak na rzecz Państwa, jak i na rzecz Gminy Miejskiej Łódź, na ogólnych zasadach stosownie do ustaw i przepisów państwowych i miejskich, już dziś istniejących, jak i tych, które w przyszłości będą wydane.

§ 26. Czas trwania umowy i przeście przedsiębiorstwa na miasto Łódź.

Umowa wygasa 31 grudnia 1962 roku. Z dniem tym cała sieć tramwajów z taborom ruchomym, inwentarzem ruchomym, wszystkie urządzenia, zabudowania, nieruchomości i ruchomości, które przez Spółkę zostały wybudowane względnie nabyte dla prowadzenia przedsiębiorstwa, przechodzą na własność Miasta, przyczem wszystkie nieruchomości, tory, tabor, inwentarz ruchomy

i wszelkie urządzenia, które w dn. 1 października 1922 roku istniały, włącznie z zabranami podczas wojny aparatami, kablami i przewodnikami, które będą nawet po tym terminie zwrócone w naturze lub w przedmiotach zamienionych, jako też wszystkie nowo wybudowane do dnia 31 grudnia 1937 roku budynki, maszyny i t. p. urządzenia będą przez Spółkę oddane Miastu bezpłatnie; za wszelkie zaś pozostałe nieruchomości, instalacje, urządzenia i zabudowania, które stosownie do konieczności rozbudowy i powiększenia przedsiębiorstwa, będą zbudowane lub nabyte po 1 stycznia 1938 roku, Miasto Łódź będzie obowiązane w dniu objęcia, t. j. 31 grudnia 1962 roku zapłacić Spółce odszkodowanie, a mianowicie: za każdy nowo nabyty przedmiot kwotę, odpowiadającą wysokości jeszcze nie odpisanych (nie zamortyzowanych) kosztów inwestowanego kapitału, t. j. ceny zakupu samego przedmiotu z doliczeniem wszystkich dodatkowych kosztów za transport, cło, montaż i t. p.

Amortyzacja całego majątku Spółki, tak istniejącego w dniu podpisania niniejszej umowy, jako też wybudowanego, lub nabytego w czasie trwania tej umowy, będzie dokonywana po 2,5 proc. (dwa i pół procent) rocznie w stosunku do wartości zainwestowanego w danym obiekcie kapitału, przyczem amortyzacja nowo nabytych obiektów rozpoczynać się będzie od początku następnego roku kalendarzowego po uruchomieniu takich obiektów.

Lata wojen nie mają wpływu na czas trwania umowy, czyli umowa w każdym razie bezwzględnie kończy się 31 grudnia 1962 roku.

§ 27. Przedterminowe przejęcie.

Miasto, za zapłatą Spółce odpowiedniego odszkodowania, ma prawo zażądać oddania mu całkowitego przedsiębiorstwa przed upływem terminu koncesji w następujących dwóch terminach: w dniu 1 stycznia 1949 roku i w dniu 1 stycznia 1956

roku pod warunkiem uprzedniego na rok notarialnego wypowiedzenia.

Odszkodowanie musi być zapłacone w chwili objęcia przedsiębiorstwa i składa się z dwóch części, które oblicza się jak następuje:

Główne odszkodowanie równe będzie sumie rocznego przeciętnego czystego dochodu z przedsiębiorstwa za ostatnie pięć lat, poprzedzające termin, od którego ma być oddane przedsiębiorstwo. Pod czystym dochodem rozumie się przewyżkę dochodów brutto nad rozchodami brutto podług ksiąg handlowych Spółki z odliczeniem od tej przewyżki, podatku dochodowego, podatku od kapitału i funduszu odnowienia.

O ile dochód za lata wojenne będzie mniejszy, jak przeciętny dochód za 5 lat, poprzedzających wojnę, to lata wojenne przy obliczaniu normy tego odszkodowania nie będą wzięte pod uwagę.

Spółka otrzymuje prócz tego od Miasta dodatkowe odszkodowanie za każdy obiekt powiększenia, sprowadzony po 1 stycznia 1923 r., w wysokości jeszcze nie odpisanych podług ksiąg handlowych Spółki kosztów inwestycyjnych (§ 26).

To dodatkowe odszkodowanie będzie płatne w dniu oddania przedsiębiorstwa Miastu tylko w tym razie, o ile na sześć miesięcy przed tem zostanie przedstawione Miastu przez Spółkę odnośne obliczenie; w przeciwnym razie odszkodowanie to będzie płatne w sześć miesięcy po przedstawieniu obliczenia.

§ 28. Rozszerzenie i konserwacja urządzeń.

Spółka obowiązuje się urządzeniami swe utrzymywać oraz oddać w dobrym i zdatnym do użytku stanie.

Wydańność istniejących maszyn i kotłów musi przewyższać co najmniej o 10% (dziesięć procent) najwyższe rzeczywiste obciążenie tychże w roku ubiegłym.

Sieć przewodów napowietrznych i ziemnych winna również się znaj-

dować w dobrym stanie, a odporność izolacji i spadek napięcia muszą odpowiadać obowiązującym przepisom. Powyższe dotyczy również wozów, torów i t. p.

Spółce przysługuje prawo dokonywania rozbudowy urządzeń ponad przewidziane w § 5 rozmiary według własnego uznania. Znaczniejsze powiększenia po 1 stycznia 1947 roku, które przekraczałyby normalnie przyjęte 10% stosunek wartości książkowej w tym czasie istniejących urządzeń, mogą być dokonane tylko za zgodą Miasta.

W razie nieuzyskania zgody Magistratu na takie powiększenie, Spółka może je wykonać, lecz wtedy Miasto przy przedterminowym wykupie, lub też przy przejściu przedsiębiorstwa nie będzie obowiązane wypłacić Spółce przewidzianego w § 27 odszkodowania za nieumorzone kwoty inwestycyjne tych powiększeń.

§ 29. Komisje Rozjemcza.

Celem rozstrzygnięcia sporów między Miastem a Spółką co do określenia na zasadzie §§ 3, 4 taryfy na bilety, co do techniki prowadzenia ruchu (§ 6), co do sposobów technicznych prowadzenia niektórych robót (§ 7), co do funduszu odnowienia (§ 21), będą powoływane Komisje Rozjemcze, w skład których będą wchodziły po dwóch członków, wybranych przez każdą ze stron i superarbitr, powołany na przewodniczącego przez tychże członków Komisji.

§ 30. Kasa emerytalno-pożyczkowa.

Z chwilą podpisania niniejszej umowy Spółka zobowiązuje się wprowadzić Kasę emerytalno-pożyczkową dla pracowników tramwajowych, której szczegółowe przepisy opracuje Dyrekcja Kolei Elektrycznej Łódzkiej wspólnie z przedstawicielami pracowników Kolei Elektrycznej Łódzkiej, na następujących warunkach:

a) Fundusze Kasy emerytalno-pożyczkowej składać się będą z wkła-

dów Spółki w wysokości 13% (trzynastu procent) w stosunku wypłacanych wszelkich pieniężnych poborów pracowników, z wyjątkiem wynagrodzenia za godziny nadetatowe, gratyfikacji, wysługi lat, dodatku na dzieci i komornego, oraz z wkładów pracowników wysokości 2% (dwóch procent) w stosunku do tychże samych poborów.

b) W razie przejścia przedsiębiorstwa na własność Miasta wskutek wykupu lub expiracji umowy, Miasto przejmuje dla dalszego prowadzenia Kasę emerytalno-pożyczkową, zarówno z wszelkimi wierzytelnościami, jakoteż z wszelkimi jej zobowiązaniami.

c) W razie zaprowadzenia państwowego ubezpieczenia emerytalnego, Kasę emerytalno-pożyczkową likwiduje się, o ile świadczenia ubezpieczenia państwowego dla pracowników nie będą niższe, niż świadczenia Kasy emerytalno-pożyczkowej. Gdyby jednakże ubezpieczenie państwowe było dla pracowników gorsze, aniżeli przewidziane w niniejszej umowie, Kasa emerytalno-pożyczkowa istnieje nadal i ma wyrównywać pracownikom różnicę między świadczeniami państwowej instytucji ubezpieczenia emerytalnego, a świadczeniami, któreby miały przypaść pracownikom z Kasy emerytalno-pożyczkowej na podstawie wkładów, unormowanych w niniejszym artykule. W żadnym jednak razie wkłady przedsiębiorstwa do Kasy emerytalno-pożyczkowej łącznie z wkładami do państwowej instytucji ubezpieczeniowej nie mogą przenosić 13% (trzynastu procent) wyżej rzeczonych poborów.—

O ile zaś pracownicy mieliby wpłacać do państwowej instytucji ubezpieczeniowej 2% (dwa procent) lub więcej, wolni będą od opłacania wkładów do Kasy emerytalno-pożyczkowej.

Postanowienia niniejszej umowy nie ograniczają obowiązku przedsiębiorstwa uiszczania wyższych wkładów niż tu przewidziane, gdyby taki obowiązek w ustawie państwowej Kasy

emerytalnej na przedsiębiorstwo został nałożony.

Z dniem wprowadzenia Kasy emerytalno-pożyczkowej likwiduje się istniejącą obecnie Kasę przezorności pracowników Kolei Elektrycznej Łódzkiej.

§ 31. Przelew praw na koncesję.

Spółka nie ma prawa przelewać swych praw koncesyjnych na innego przedsiębiorcę bez zgody Miasta.

§ 32. Statut Spółki.

Spółka obowiązana jest przeprowadzić odpowiednie zmiany w dzisiejszym jej statucie, w celu uzgodnienia go z niniejszą umową.

§ 33. Umorzenie starej umowy.

Dotychczasowa umowa, zawarta przed b. notariuszem Jonscherem w dniu 13 lutego 1897 roku za № 908, traci moc swoją w całej rozciągłości.

Procesy sądowe, wszczęte przez strony, umarzają się, jako zlikwidowane przez umowę niniejszą.

§ 34. Wejście w życie umowy.

Niniejsza umowa wchodzi w życie z dniem pierwszego tego miesiąca kalendarzowego, w którym umowa ta podpisana została przez strony.

§ 35. Koszta umowy.

Koszta notarialne niniejszej umowy ponosi Spółka.

(Uchwałę powzięto wszystkimi głosami przeciwko jednemu).

B. Następujący wniosek r. Ra-palskiego:

Rada Miejska wzywa Magistrat, aby niezwłocznie zwrócił się do Ministerstwa Kolei Żelaznych z przedłożeniem należycie umotywowanem w przedmiocie przystąpienia do budowy wiaduktu kolejowego pomiędzy ulicami Tramwajową i Wysoką; o wyniku winien Magistrat zawiadomić Radę Miejską w terminie 3 miesięcznym.

C. Następujący wniosek k-syj radzieckich wzgl. r. Praszkiere:

Rada Miejska upoważnia Magistrat do wyrażenia podziękowania

dyrektorom Kolei Elektr. we Lwowie i w Poznaniu za bezinteresowne wydanie opinii o projekcie umowy koncesyjnej.

Z powodu spóźnionej pory przewodniczący o godz. 11 min. 30 wieczór zamyka posiedzenie.

Przewodniczący:

(—) A. Remiszewski.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Protokół.

44 (IV sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 21 listopada 1922 r.

Z powodu braku quorum posiedzenie nie odbyło się. Do godz. 8 min. 15 wiecz. przybyło 26 członków Rady Miejskiej.

Przewodniczący:

(—) A. Remiszewski.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za miesiąc wrzesień rb.

Na ogólną ilość zgłoszeń nowonarodzonych oraz tych, którzy nie posiadali jeszcze świadectw urodzeń zarejestrowano w terminie do 8 dni i do roku od 5 do 20 lat i powyżej 20 lat 222 osoby obojga płci baptystów i żydów.

Na ogólną liczbę dzieci zarejestrowanych w terminie 8 dniowym było 5 martwourodzonych płci męskiej oraz 3 żeńskiej.

W miesiącu sprawozdawczym wciągnięto do rejestrów zgonu: 123 zgonu żydów i 4 baptystów, w tem 26 zgonów dzieci w wieku 1 roku.

Aktów ślubu sporządzono ogółem 87 żydów, 3 baptystów, 1 adwentysty oraz zalegalizowano 91 związków małżeńskich, zawartych wg. rytuału religijnego, przed 5-u, 10-u i 15-u laty.

Uprawniono szereg dzieci, zrodzonych przed sporządzeniem przez rodziców aktów ślubu zabezpieczając im na zasadzie § 291 K. C. P. prawa majątkowe i osobiste dzieci ślubnych. W myśl art. 54 Prawa o mał-

żeństwie z r. 1886 sporządzono 49 aktów znanja i poświadczono 118 zapowiedzi ślubu oraz wydano z archiwum ogółem 1465 wyciągów pełnych, skrótów i do celów szkolnych. Na mocy wyroków sądowych uznano 1 małżeństwo za rozwiązane oraz sprostowano 1 akt urodzenia i 1 zejścia na zasadzie § 85 K. C. P.

W miesiącu wrześniu rb. odbyło się 1 posiedzenie Komisji dla ustalenia wieku popisowych żydów, na którym z rozpatrzonych 10-u podań 5 uwzględniono, 5 zaś — odrzucono.

Kasa Urzędu Stanu Cywilnego w miesiącu sprawozdawczym wykazuje mk. 977.700 wpływów z opłat, przy czem na zasadzie zaświadczeń Wydziału Opieki Społecznej zwolniono z opłat 23 osoby.

Ruch służbowy.

(dokończenie)

B. poruczyło:

40. p. Zofji Zaarcównie — pełnienie obowiązków starszej kancelistki Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich X kategorii;
41. p. Pelagji Szymańskiej — pełnienie obowiązków kancelistki Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XI kategorii;
42. p. Wacławowi Kielskiemu — pełnienie obowiązków kancelisty Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XI kategorii;
43. p. Andrzejowi Błaszczukowi — pełnienie obowiązków sekretarza Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IX kategorii;
44. p. Aleksandrowi Zielezińskiemu — pełnienie obowiązków starszego sekretarza Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kategorii;
45. p. Stanisławie Lisnerównie — pełnienie obowiązków maszynistki Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IX kategorii;
46. p. Eugenji Rączkowskiej — pełnienie obowiązków maszynistki-korespondentki Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kategorii;
47. p. Bronisławowi Ritterowi — pełnienie obowiązków starszego sekretarza Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kategorii;
48. p. Kazimierzowi Śliwskiemu — pełnienie obowiązków starszego sekretarza Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich VIII kategorii;
49. p. Ignacemu Krysiakowi — pełnienie obowiązków pomocnika sklepowego Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XI kategorii;
50. p. Irenie Zemkównie — pełnienie obowiązków pomocnicy sklepowej Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XI kategorii;
51. p. Janinie Jasiniakównie — pełnienie obowiązków pomocnicy sklepowego Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XI kategorii;
52. p. Władysławowi Pokorskiemu — pełnienie obowiązków pomocnika sklepowego Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XI kategorii;
53. p. Władysławowi Zduniakowi — pełnienie obowiązków pomocnika sklepowego Wydziału Handlowo - Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich XI kategorii;

54. p. Feliksowi Pawłowskiemu — pełnienie obowiązków sklepowego Wydziału Handlowo-Gospodarczego Magistratu m. Łodzi z poborami urzędników miejskich IX kategorii.

C. zaliczyło:

55. p. Zygmunta Kryszkowskiego — w poczet urzędników nieetatowych Wydziału Handlowo-Gospodarczego Magistratu m. Łodzi XII kategorii;
56. p. Józefa Owczarka — w poczet urzędników nieetatowych Wydz. Handlowo-Gospodarczego Magistratu m. Łodzi XII kategorii.

Łódź, dnia 16 sierpnia 1922 r.

Prezydent

(—) Rzewski.

w. z. Dyrektor
Zarządu Głównego

(—) Miecz. Kalinowski.

Kronika miejska.

— **W sprawie oczyszczania ulic.** Wobec zbliżającej się zimy i panujących już przymrozków, komendant policji inspektor Roszkowski wydał pod adresem właścicieli oraz administratorów domów rozporządzenie, aby zamaznięte chodniki, rynsztoki, i jezdnie były oczyszczane od lodu i obsypywane piaskiem celem zabezpieczenia obywateli od nieszczęśliwych wypadków.

Winni nieprzestrzegania tego rozporządzenia będą pociągani do odpowiedzialności karnej.

— **Uzupełniające wybory do Rady Miejskiej.** Wobec wielkiej ilości radnych, powołanych na posłów sejmowych, powstała myśl wśród radnych zarządzenia uzupełniających wyborów do Rady Miejskiej, z powodu jej zdekompletowania. Następujący radni łódzcy zostali wybrani na posłów: dr. Rozenblatt, (Łódź.), p. Helman (Piotrków), p. Uta (pow. łódzki), p. Mincberg (Brześć), p. Badzian (Pińsk), p. Pudlarz (Konin), oraz dr. Kopciński i dr. Braude na senatorów z Województwa Łódzkiego.

— **Sędziowie Patronackich Sądów Polubownych.** Uchwałą Magistratu z dn. 10/11 1922 r. zatwierdzono następujących sędziów superarbitrów Patronackich Sądów Polubownych przy Wydziale Opieki Społecznej: pp: sędziego E. Grabowskiego, rejenta Ładę Juljana, kupca Kempnera Aleksandra, pastora Patzera Teodora, dyrektora Kligara Oskara, przemysłowca Kernhauma Maksymiljana, wł. nieruchomości Jezierskiego Edwarda, bankiera Landaua Leopolda, rabina dr. Braudego, przemysłowca Walfisza Edwarda.

— **Kary za niedopełnienie obowiązku szkolnego.** W tygodniu od 13 do 18 listopada r. b. za nieposyłanie dzieci do szkoły z wyroków Komisji Powszechnego Nauczania odbyli kary aresztu.

1) Sztajn Josek, Zakątna 3, 2 dni, 2) Goliniewski Stanisław, Nawrot 55, 1 dzień, 3) Miller Abram, Przejazd 66, 2 dni, 4) Matuszewski Antoni, Wolna 12, 1 dzień, 5) Chojecka Katarzyna, Targowa 34, 2 dni, 6) Tucholski Feliks, Marysińska 3, 2 dni, 7) Pacer Stanisław, Drewnowska 37, 2 dni, 8) Adler Józef, Łagiewnicka 9, 1 dzień, 9) Stefaniakowa Brygida, Al. 1-go Maja 41, 1 dzień, 10) Rajzler Jan, Al. 1-go Maja 60, 1 dzień.

— **Z Kasy Chorych.** W dn. 21 bm. odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Sanitarnej - Lekarskiej przy Kasie Chorych miasta Łodzi, w skład której wchodzi 8 lekarzy i naczelny lekarz Kasy Chorych.

Statystyka chorych za miesiąc październik przedstawia się jak następuje:

Udzielono pomocy lekarskiej członkom, którzy przybyli pierwszy raz 26,799 i członkom ich rodzin 16,463 — ogółem 43,262;

udzielono pomocy lekarskiej członkom, którzy już korzystali z Kasy Chorych, 59,885 i ich rodzinom 31,681 — ogółem 91,066;

udzielono pomocy dentystycznej, tym którzy przybyli pierwszy raz 2,507 i

ich rodzinom 1,170 — ogółem 3,677; udzielono pomocy dentystycznej tym, którzy już korzystali z Kasy Chorych 9,398, i ich rodzinom 4,907 — ogółem 14,305.

Wogóle za miesiąc październik udzielono pomocy lekarskiej — 152,310, za wrzesień zaś 127,991

— **Walka z gruźlicą.** Z początkiem roku 1923 przy Sekcji do walki z gruźlicą zostanie utworzony kurs instruktorski dla higienistek szkolnych z zakresu walki z gruźlicą.

— **Dom sierot imienia Herca.** Zarząd gminy żydowskiej zwrócił się do władz wojskowych o natychmiastowe zwolnienie z rekwizycji domu sierot imienia małż. Herc, zajętego podczas wojny na szpital wojskowy.

Władze przyobiecały gmach ten zwolnić po przejściu do stanu pokojowego. W razie odmowy zarząd gminy postanowił skierować sprawę na drogę sądową.

— **Zjazd w sprawie odbudowy Grodzieńszczyzny.** Komitet pomocy jeńcom i repatriantom na województwo łódzkie urządza w połowie grudnia w sali posiedzeń w gmachu urzędu wojewódzkiego w Łodzi 1-dn. zjazd, celem zapoznania przedstawicieli społeczeństwa w osobach delegatów rady miejskiej, sejmików powiatowych i organizacji społecznych, wspomagających komitet, z rezultatami dotychczasowej akcji ratunkowej, podjętej na punkcie etapowym w Łodzi i w powiecie grodzieńskim oraz omówienia planu dalszej akcji.

Ze względu na doniosłość sprawy, komitet zwrócił się do szerszego społeczeństwa z prośbą o zainteresowanie się sprawą ulżenie doli powierconych krajowi rodaków i delegowanie przedstawicieli na zjazd, celem porozumienia się co do dalszej pracy, aby wydała ona jaknaj-

lepsze owoce. Nazwiska delegatów winny być w celach orientacyjnych przesłane do dnia 5 grudnia na ręce ks. L. peckiego w gmachu województwa od godziny 1 — 3-iej.

Głosy prasy.

W tom. V, zeszycie IX za r. 1922 „Miesięcznika Statystycznego” Gł. U. S. ukazała się poniższa recenzja o „Przewodniku dla Urzędów Stanu Cywilnego”. A. Rzewskiego i I. Szwarcmana.

Potrzeba takiego przewodnika dawała się bardzo odczuwać, zwłaszcza, że posiadamy w tej dziedzinie cztery odrębne grupy przepisów obowiązujących (w b. dzielnicy rosyjskiej odrębne jest ustawodawstwo i przepisy w b. Kongresówce, odrębne na ziemiach wschodnich).

Książka nie daje tego, co zapowiada tytuł. Jest to właściwie „Przewodnik dla urzędów stanu cywilnego wyznań niechrześcijańskich w b. Kongresówce”. Tu bowiem istotnie podane są wszelkie ustawy i przepisy, nawet mające tylko luźny związek z prowadzeniem ksiąg stanu cywilnego, — zanalizowane, poparte przykładami, ze sporą zręczną domieszką rozważań teoretycznych i historycznych. Zresztą w tej właśnie dzielnicy wskazówki były najpotrzebniejsze, gdyż akta stanu cywilnego ludności niechrześcijańskiej naszej dzielnicy znajdują się w stanie rozpaczliwym

Przepisy dotyczące b. dzielnicy austriackiej, a zwłaszcza pruskiej i ziem wschodnich traktowane są pobieżnie i w sposób dla celów praktycznych zupełnie nie wystarczający.

Mimo to autorowie mają niewątpliwą zasługę zebrania po raz pierwszy jednoznacznych przepisów dla wszystkich dzielnic; zwłaszcza zaś jak powiedziano dla urzędników stanu cywilnego wyznań niechrześcijańskich b. Kongresówki, Przewodnik będzie cennym nabytkiem.

Z życia miast polskich.

Nowy przytułek noclegowy w Warszawie.

W celu dopomożenia biednej ludności miasta, nie mającej dachu nad głową, wydział opieki społecznej magistratu uchwalił utworzyć nowy dom noclegowy na Pradze; będzie to drugi z rzędu przytułek noclegowy w mieście, utrzymywany przez wydz. opieki.

O ratusz kaliski.

Przy budowie ratusza w Kaliszu stwierdzono już od dłuższego czasu szereg zasadniczych błędów, bez naprawy których o dalszym prowadzeniu robót mowy być nie może. Sprawą tą zajęła się specjalna komisja, powołana na wniosek magistratu kaliskiego przez Okręgową

dyrekcję robót publicznych w Łodzi. W ogłoszonym w „Kaliszkich wiadomościach samorządowych” protokóle komisji wykazano szczegółowo wszystkie główne wady budowli, oraz zaprojektowano szereg prowizorycznych środków celem ochronienia budowli przed zniszczeniem. Przez tego uznano za niezbędne powierzenie wybranemu architektowi, za odpowiednim wynagrodzeniem, dokładnej rewizji budynku w istniejącym stanie ze sprawdzeniem wszystkich części konstrukcyjnych, ze zrobieniem kalkulacji, mających na celu znalezienie najlepszych środków usunięcia obecnych braków, wreszcie opracowanie programu wykończenia całego budynku łącznie z projektem instalacji.

Czas uregulować prenumeratę.

Treść numeru 49-ego:

Dział Sprawozdawczy.

Protokół 43 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 16 listopada 1922 roku.—

Protokół 44 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 21 listopada 1922 roku.—

Z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za miesiąc wrzesień 1922 roku.—

Ruch służbowy —

Kronika miejska.—

Głosy prasy.—

Z życia miast polskich.—

Licytacje przymusowe.

Dnia 29 listopada 1922 r. od godz. 9-ej rano odbędą się licytacje przy ul. Piramowicza 14, kredens, Drewnowska 11, stolik, Drewnowska 11, kredens, Zawadzka 1, krzesło, Pomorska 23, mydło toaletowe, Zawadzka 53, stół.

Dnia 30 listopada 1922 r. od godz. 9 ej rano odbędą się licytacje przy ul.: Grabowa 15, kapy, Grabowa 17, kapy, Kilińskiego 205, maszyna do szycia, Kilińskiego 170, kasa ogniotrwała, Kilińskiego 188, biurko, Pograniczna 20, firanki, N.-Senatorska 20, obrus, Piotrkowska 216, stół, Batorego (Widzew) 11, lustro, Rokicińska 104, gramofon, Słowiańska 3, kapy, Sosnowa 16, lustro, Kilińskiego 170, maszyna do pisania, Gdańska, 91, paczka przędzy, Karwińska 3, maszyna do szycia, Główna 17, towar. Kunitzera, 36, kapa, Piotrkowska 121, obrus, Rozwadowska 17, krzesło, Miłsza 33, krzesło, Gubernatorska 34, kapy, Rokicińska 147, worek mąki, Pusta 11, kredens, otomana, Lipowa 68, stół, Lipowa 68, krzesło.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Oddito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.